

Warszawa, 30.10.2023

Recenzja

dorobku dr Katarzyny Jaśko w postępowaniu habilitacyjnym

oraz ocena, czy spełnia on kryteria określone w

art. 219 *Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*

1. Informacje wstępne o habilitantce i przedłożonym do oceny dziele habilitacyjnym

Habilitantka

Pani dr Katarzyna Jaśko jest absolwentką studiów magisterskich dwu kierunków: psychologii w Instytucie Psychologii Uniwersytetu Jagiellońskiego (2007) oraz politologii w Instytucie Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych, Uniwersytetu Jagiellońskiego (2010). Doktorat z psychologii zrobiła w 2011 roku na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego (praca pt. *Wpływ wartości na rozumienie pojęcia demokracji i postawę wobec zasad demokratycznych*”; promotor: prof. dr hab. Małgorzata Kossowska).

Habilitantka pracuje na stanowisku adiunkta w Instytucie Pedagogiki UJ od 2015 r. do chwili obecnej. W latach 2012-2015 pracowała na stanowisku asystenta w tym samym instytucie. W latach 2014-2017 przebywała na University of Maryland w zespole Ariego Kruglanskiego: 2014-2015 na stażu naukowym związanym z realizacją projektu naukowego Mobilność Plus, a 2015-2017 na stanowisku post-doca. Od 2014 r. do teraz współpracuje naukowo z Centrum START (National Consortium for the Study of Terrorism and Responses to Terrorism), University of Maryland, College Park. W latach 2021-2022 odbyła także staż naukowy w związku z realizacją projektu naukowego (NAWA), w University of California - San Diego.

Tym samym należy stwierdzić, że **warunki formalne** określone w art. 219 ust. 1 *Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* **zostały spełnione** – habilitantka posiada stopień doktora oraz wykazała się aktywnością naukową w więcej niż jednej uczelni. W recenzji ocenię, czy zgłoszone osiągnięcie stanowi *znaczny wkład* w rozwój psychologii, a

aktywność naukowa jest *istotna* (zgodnie z – odpowiednio – pkt 2 i 3 ust. 1 art. 219 *Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*).

Materiał przedłożony do oceny

Formułując niniejszą recenzję i ocenę oparłam się na materiałach przekazanych przez Radę Dyscypliny Psychologia Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W szczególności były to:

- (1.) Wykaz osiągnięć naukowych stanowiących znaczny wkład w rozwój psychologii,
- (2.) Autoreferat,
- (3.) Zestaw 21 artykułów składających się na osiągnięcie naukowe oraz wybranych pozostałych artykułów Habilitantki,
- (4.) Oświadczenia współautorów.

Osiągnięcie

Jako osiągnięcie naukowe, o którym mówi art. 219 ust. 1 pkt 2 *Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, dr Katarzyna Jaśko przedstawiła cykl 21 publikacji powiązanych tematycznie pt. „*Psychologiczne podstawy ekstremizmu politycznego*”.

W skład cyklu wchodzi następujące artykuły:

1. **Jaśko, K.** (2023). Political behavior from the perspective of the goal systems theory. In: A. Kruglanski, A. Fishbach, & C. Kopetz (Eds.), *Goal systems theory: Psychological processes and applications*. Oxford University Press.
2. **Jaśko, K.**, LaFree, G., Piazza, J., & Becker, M. H. (2022). A comparison of political violence by left-wing, right-wing, and Islamist extremists in the United States and the world. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 119(30), e2122593119.
3. Miklikowska, M., **Jaśko, K.**, & Kurdnac, A. (2022). The making of a radical: The role of peer harassment in youth political radicalism. *Personality and Social Psychology Bulletin*. Online first.
4. Potoczek, A., Bukowski, M., de Lemus, S., Jimenez Moya, G., López, Á. R., & **Jaśko, K.** (2022). Walk this way: Ingroup norms determine voting intentions for those who lack sociopolitical control. *Personality and Social Psychology Bulletin*. Online first.

5. Kruglanski, A., Molinario, E., **Jasko, K.**, Webber, D., Leander, P., Pierro, A. (2022). Significance quest theory. *Perspectives on Psychological Science*, 17(4), 1050 - 1071.
6. Molinario, E., **Jasko, K.**, Webber, D., & Kruglanski, A. W. (2022). The social psychology of violent extremism. In: A. Kruglanski, C. Kopetz, & E. Szumowska (Eds.), *The Psychology of Extremism* (pp. 259-279). Routledge.
7. **Jaśko, K.** (2021). Aktywizm młodych: Spontaniczność vs. zinstytucjonalizowanie, online vs. offline, powody radykalizacji. W: K. Skarżyńska (Red.) *Młodzi dorośli: identyfikacje, postawy, aktywizm i problemy życiowe*. Wydawnictwo SGGW: Warszawa.
8. **Jasko, K.**, Webber, D., Molinario, E., Kruglanski, A. W., & Touchton-Leonard, K. (2021). Ideological extremism among Syrian refugees is negatively related to intentions to migrate to the West. *Psychological Science*, 32(9), 1362-1374.
9. Stevens, S. M., Jago, C. P., **Jasko, K.**, & Heyman, G. D. (2021). Trustworthiness and ideological similarity (but not ideology) promote empathy. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 47(10), 1452-1465.
10. **Jasko, K.**, Kruglanski, A., Hassan, A., & Gunaratna, R. (2021). ISIS: Its history, ideology, and psychology. In: R. Lukens-Bull, M. Woodward (Eds.), *Handbook of Contemporary Islam and Muslim Lives*. Springer Cham.
11. Webber, D., Kruglanski, A., Molinario, E., & **Jasko, K.** (2020). Ideologies that justify political violence. *Current Opinion in Behavioral Sciences*, 34, 107-111.
12. **Jasko, K.**, Grzymala-Moszczyńska, J., Maj, M., Szastok, M., & Kruglanski, A. (2020). Making Americans feel great again. Personal significance and reactions to the results of the 2016 US election. *Political Psychology*, 41, 717-736.
13. **Jasko, K.**, Webber, D., & Kruglanski, A.W. (2020). Political extremism. In: van Lange, P., Higgins, T., & Kruglanski, A.W. (Eds.) *Social psychology. Handbook of basic principles*. Guilford Press.
14. **Jasko, K.**, & LaFree, G. (2020). Who is more violent in extremist groups? A comparison of leaders and followers. *Aggressive Behavior*, 46, 141-150.
15. **Jasko, K.**, Webber, D., Kruglanski, A.W., Gelfand, M., Taufiqurrohman, M., Hettiarachchi, M., & Gunaratna, R. (2020). Social context moderates the effects of quest for significance on violent extremism. *Journal of Personality and Social Psychology*.

118(6), 1165–1187.

16. Besta, T., **Jasko, K.** Grzymala-Moszczyńska, J., Górska, P. (2019). *Walcz, protestuj, zmieniaj świat*. Smak Słowa.
17. **Jasko, K.**, Szastok, M., Grzymala-Moszczyńska, J., Maj, M., & Kruglanski, A. (2019). Rebel with a cause: Personal significance from political activism predicts willingness to self-sacrifice. *Journal of Social Issues*, 75, 314-349.
18. Kruglanski, A.W., **Jasko, K.**, Webber, D., Chernikova, M., & Molinario, E. (2018). The making of violent extremists. *Review of General Psychology*, 22(1), 107-120.
19. Kruglanski, A.W., **Jasko, K.**, Chernikova, M., Dugas, M., Webber, D. (2017). To the fringe and back: Violent extremism and the psychology of deviance. *American Psychologist*, 2(3), 217-230.
20. **Jasko, K.**, LaFree, G., Kruglanski, A. (2017). Quest for significance and violent extremism: The case of domestic radicalization. *Political Psychology*, 38, 815-831.
21. Kruglanski, A.W., **Jasko, K.**, Chernikova, M., Milyavsky, M., Babush, M., Baldner, C., & Pierro, A. (2015). The rocky road from attitudes to behaviors: Charting the goal systemic course of actions. *Psychological Review*, 122(4), 598-620.

2. RECENZJA I OCENA OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO

o którym mówi art. 219 ust. 1 pkt 2 *Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*

Na przedstawione osiągnięcie habilitacyjne pt. „*Psychologiczne podstawy ekstremizmu politycznego*” składa się 15 artykułów w czasopismach naukowych, 5 rozdziałów w książkach (w tym 1 po polsku) i 1 współautorska monografia (po polsku). Wśród zgłoszonych prac są głównie prace anglojęzyczne (19/21; pozostałe 2 prace są po polsku). 20 spośród 21 artykułów to artykuły współautorskie, a w 10 z nich habilitantka jest pierwszą autorką. W jednej publikacji (rozdział w polskim zbiorze artykułów) jest jedyną autorką.

Większość tekstów w cyklu została opublikowana w bardzo dobrych czasopismach z listy JCR, z *Impact Factor*.

ISTOTA CYKLU ORAZ TEORETYCZNA I SPOŁECZNA WAGA TEMATYKI

Przedstawione do oceny dzieło habilitacyjne uważam za ogromnie wartościowe i niezwykle ważne naukowo i społecznie. Habilitantka bada ekstremizm polityczny, przy czym ujmuje go bardzo szeroko, włączając kwestie światopoglądowe, ideologiczne i polityczne dotyczące zarówno ekstremizmu przemocowego, destrukcyjnego, jak i pokojowego, lecz sięgającego po ekstremalne środki, takie jak np. poświęcenie swojego dobra na rzecz idei. Rozumie ekstremizm na trzy sposoby, jako 1) odstępstwo od poglądów wyznawanych przez większość, postulowanie rewolucyjnych zmian istniejącego status quo, co jest silnie uwarunkowane normami obowiązującymi w danym momencie czasowym, 2) w odniesieniu do ponoszonych przez osobę kosztów (co jest w stanie zrobić/poświęcić dla sprawy), 3) w odniesieniu do kosztów, które mają ponieść dla sprawy inni. Ponadto habilitantka ujmuje zagadnienie ekstremizmu w ramach modelu 3N Ariego Kruglanskiego (*Needs, Network, Narrative*), badając jego motywacyjne, społeczne i treściowe (ideologiczne) aspekty. Badanie takiej wielości przejawów zjawiska ekstremizmu politycznego i z tylu różnych perspektyw jest niewątpliwie ogromną wartością tego dorobku i wniosło duży wkład w wiedzę psychologiczną na ten temat. Z racji tego, że wciąż mamy do czynienia z ekstremizmem politycznym, który co pewien czas wybucha zachowaniami przemocowymi, trudno przecenić wagę badań, które habilitantka podjęła w tym temacie i odkryć, których w efekcie dokonała wraz z zespołem. Odkryć, które nie tylko pozwoliły na lepsze zrozumienie przyczyn pojawiania się i trwania ekstremistycznych postaw i zachowań, ale i przyniosły odpowiedź na pytanie o ewentualne sposoby zapobiegania i rehabilitacji ekstremistów.

Ponieważ prac przedstawionych do oceny jest niezwykle dużo (w tym 1 współautorska książka) nie sposób omawiać szczegółowo każdej z nich. Dlatego skupię się raczej na wątkach poruszanych przez dr Katarzynę Jaśko w jej pracach przedstawionych jako cykl.

Bardzo wysoko oceniam prezentowane przez autorkę badania i analizy rzeczywistych terrorystów. Wydaje się jasne, nie da się prawdziwie trafnie badać tematyki ekstremizmu na „zwykłych” ludziach i ich deklaracjach o ewentualnym poparciu przemocy, jak to było wcześniej. W jak małym którymś temacie tego rodzaju badania postaw są w mojej ocenie zbyt dalekie od rzeczywistych zachowań. Dlatego analizy habilitantki na danych z takich baz jak PIRUS czy własne badania na rzeczywistych terrorystach (art. 15) z Maroka, Sri Lanki

(Tamilskie Tygrysy) i Indonezji (grupy dżihadystyczne) są niezwykle ważne i wypełniły znaczącą lukę we wcześniejszych badaniach. Dodatkowo były to grupy ekstremistyczne działające w różnych kontekstach kulturowych, co pozwala na znacznie większą generalizację wyników. Jednocześnie fakt, że habilitantka zdołała przeprowadzić badania na tak trudnych do dotarcia grupach jest imponujący.

Habilitantka badała empirycznie każdy z aspektów modelu 3N. Odkrycia dr Katarzyny Jaśko wraz z zespołem dotyczące roli motywacji, w tym wagi utraty osobistego znaczenia wydają się być odpowiedzią na pytanie o podłoże i ewentualne sposoby zapobiegania / rehabilitacji ekstremistów. W kilku poświęconych jej pracach habilitantka wraz z zespołem wykazała jak kluczowe jest zaspokojenie potrzeby osobistego znaczenia.

Badania dr Jaśko pokazały m.in., że radykałowie, którzy doświadczyli odrzucenia w relacjach osobistych lub niepowodzenia w sferze zawodowej częściej popełniali ideologiczne przestępstwa z użyciem przemocy (np. art. 20). Na marginesie tych badań chciałabym poruszyć kwestię podobieństw i różnic z badanym wcześniej zjawiskiem amoku (obecnym w klasyfikacjach ICD10 i DSM-IV), który u podłoża wydaje się również mieć utratę osobistego znaczenia (na skutek niepowodzeń osobistych lub zawodowych) i jest związany z ekstremalnymi zachowaniami przemocowymi (np. wysadzenie kina z widzami i samym sprawcą; znane przypadki ze świata zachodniego, to np. The Calgary Mail Sniper, „szalencie w wieży”, „The Memorial Day Man”). Jednak w tym przypadku brak tu elementu ideologicznego z modelu 3N oraz sieci społecznej, która by stała za czynem. Czyli w przypadku amoku być może już 1N wystarczy do popełnienia czynu ekstremalnego? Ciekawa jestem opinii habilitantki w kwestii podobieństw i różnic między tymi dwoma zjawiskami.

Kolejny niezwykle ważny wątek podejmowany przez habilitantkę dotyczy wpływu kontekstu społecznego na zjawisko ekstremizmu. Z modelu 3N wynika, że to, czy kwestie motywacyjne przełożą się na zachowania ekstremistyczne, czy też na innego rodzaju działanie, zależy m.in. od otoczenia społecznego jednostki oraz narracji ideologicznej. W tym kontekście jeden z ciekawych wątków poruszanych przez dr Jaśko to porównania zachowań przemocowych ekstremistów z prawej i lewej strony politycznego spektrum (w tym ekstremistów Islamskich), na próbach z USA i światowych. Analizy habilitantki wraz z zespołem pokazały, że ekstremizm lewicowy wiązał się w USA z mniejszym prawdopodobieństwem przemocy niż prawicowy (prawicowy i islamski bez różnic), a na poziomie globalnym ekstremizm islamski był bardziej

przemocowy niż ekstremizm prawicowy. Na koniec dr Jaśko stawia ważne pytania o mechanizm takiego stanu rzeczy (art. 2), choć nie odpowiada na te pytania jednoznacznie. Warto tu być może zastanowić się nad kolejnymi, poza cechami jednostek i charakterystykami sprawy, możliwymi czynnikami wpływającymi na związki orientacji politycznej z ekstremizmem, takimi jak np. nierównowaga władzy i stopień ewentualnej opresji. Odwołam się tu do badań Pauliny Górskiej, która wykazała, że zwolennicy partii opozycyjnych, w tym liberałowie, mieli w 2019 roku bardziej wrogie postawy wobec wyborców partii rządzącej niż wyborcy partii rządzącej wobec wyborców opozycji. W tym kontekście może warto zastanowić się nad pozycją społeczno-polityczną ekstremistów w danym układzie sił w społeczeństwie czy na świecie, np. pod kątem nierównowagi władzy, deprivacji potrzeb (nie tylko potrzeby znaczenia), opresji oraz łamania praw człowieka (w Polsce w kontekście odbierania praw kobietom, a na świecie np. w kontekście sytuacji mieszkańców strefy Gazy). Jedno z badań habilitantki w pewnym zakresie odnosi się do tego wątku (art. 12) w aspekcie wygranej lub przegranej popieranego kandydata na prezydenta, ale nie wyczerpuje to problematyki nierównowagi władzy i stopnia ewentualnej opresji. Podejrzewać by można, że im większa nierównowaga władzy i opresja, tym potencjalnie silniejsza reakcja przemocowa, niezależnie od ideologii. Ciekawa jestem zdania habilitantki w tej kwestii.

Wpływ kontekstu społecznego pojawia się też w badaniach nad dwoma aspektami potrzeby znaczenia: indywidualnym i kolektywnym. Gdy ten kontekst był bardziej radykalny, poszukiwanie kolektywnego znaczenia było silniejszym predyktorem poparcia dla przemocy niż w mniej radykalnym kontekście (art. 15).

Dr Katarzyna Jaśko zajmuje się również zagadnieniem aktywizmu, który często wiąże się z różnego rodzaju trudnościami, poświęceniami i negatywnymi doświadczeniami. Habilitantka wraz z zespołem podjęła się jednak badań nad ewentualnymi pozytywnymi doświadczeniami związanymi z zaangażowaniem politycznym (art. 17), których brakowało w literaturze przedmiotu, takimi jak np. poczucie dumy i osobistego znaczenia. Okazało się, że im ważniejsze wartości ruchu, tym silniejszy wzrost dumy, siły i personalnego znaczenia na skutek zaangażowania w ruch i tym większa skłonność do znaczących poświęceń w przyszłości. Warto podkreślić, że dr Jaśko zreplikowała wyniki na 6 grupach różnych polskich działaczy i działaczek na rzecz różnych spraw i o różnym stopniu zaangażowania. To bardzo uwiarygadnia te wyniki i daje im wysoką generalizowalność, przynajmniej na polski kontekst kulturowy. Dla pewności

warto byłoby sprawdzić replikowalność tych wyników w innych kontekstach kulturowych, ale jest duża szansa na potwierdzenie modelu.

Habilitantka poświęciła też uwagę aktywności ludzi młodych, od zachowań wyborczych, aktywizmu online i offline do zachowań ekstremistycznych (art.7), a także analizowała zachowania radykalne wśród szwedzkich nastolatków badanych podłużnie w 5 falach między 13 a 18 rokiem życia (art. 3). Te ostatnie analizy pokazały, że doświadczanie silniejszych szykan ze strony rówieśników wiązało się z większym zaangażowaniem w nienormatywne działania polityczne; wsparcie ze strony opiekunów osłabiało ten związek. W artykule przeglądowym na temat aktywności młodych dr Jaśko dowodzi z kolei, że, jak pokazują badania z wielu krajów, co prawda młodzi są mniej zainteresowani polityką i mniej się w nią angażują, ale to nie znaczy, że nie angażują się w działania, które są w istocie polityczne (tylko ich tak nie postrzegają; przykładem może być bojkot konsumencki). Według habilitantki, robią to w innych kontekstach i przy użyciu innych środków niż starsze pokolenia. Interesujące były też analizy dotyczące związku aktywizmu politycznego online i offline, kończące się konkluzją, że to raczej osoby o większej aktywności offline przenoszą ją także do świata online, a nie odwrotnie.

W kontekście danych z USA pokazujących duże przejście młodych zmianami klimatycznymi, zastanawia mnie jak dr Jaśko odniosłaby się do wyników, które systematycznie otrzymujemy na próbach ogólnopolskich, pokazujących, że młodzi Polacy wykazują mniejszą troskę o wszystkie sprawy globalne, o które ich pytaliśmy, niż starsi. Największe zatroskanie wszystkimi globalnymi problemami okazali Polacy w wieku 55+. Problemy globalne, o które pytaliśmy, to zmiany klimatyczne, narastanie problemu plastikowych śmieci, m.in. w morzach i oceanach, to, żeby zbrodnie przeciwko ludzkości były ścigane i karane bardziej skutecznie niż dotychczas, to, że rośnie dysproporcja między bogatymi i biednymi na świecie, to, żeby prawa człowieka na świecie były bardziej przestrzegane, utrzymujący się kryzys uchodźczy na świecie, niekontrolowany rozwój sztucznej inteligencji (AI), oraz o to, że po świecie rozprzestrzeniają się potencjalnie groźne choroby (np. COVID-19, a wcześniej SARS, ptasia grypa, ZIKA).

Dwie pozycje w ramach cyklu skupiają się z kolei na modelu motywacyjnym (*goal systems theory*), prowadzącym od postaw do zachowań (art. 1 - wspomniany jedynie w będącym swego rodzaju podsumowaniem podrozdziale „główny wkład naukowy”, ale nie wcześniej), także w kontekście zachowań politycznych (art. 21). Ten ostatni artykuł, przeglądowy, omawia m.in. skąd bierze się słaby związek uważania jakiegoś celu (np. klimatycznego) za ważny i

jednocześnie słabego zaangażowania w rzeczywiste działanie na jego rzecz. I pokazuje, że należy brać pod uwagę cały system celów, a nie tylko wybrane.

Wreszcie, omawiając cykl publikacji wskazany jako osiągnięcie habilitacyjne, trzeba wspomnieć o współautorskiej monografii, w której autorzy przybliżają zagadnienie aktywizmu w różnych jego przejawach. Książka ta jest też formą popularyzowania wiedzy z badań psychologicznych na ten temat, co należy bardzo docenić.

SPÓJNOŚĆ CYKLU

Przedstawione do oceny dzieło habilitacyjne pt. „*Psychologiczne podstawy ekstremizmu politycznego*” spełnia założenia cyklu publikacji. Tematyka podejmowana przez Habilitantkę jest spójna. Jak wspominałam wcześniej, jej badania dotyczą zarówno ekstremizmu przemocowego, destrukcyjnego, jak i pokojowego, lecz sięgającego po ekstremalne środki, takie jak np. poświęcenie swojego dobra na rzecz idei. I tu, jak rozumiem, wpisują się jej badania i analizy nad aktywizmem oraz dwa artykuły dotyczące modelu motywacyjnego ścieżki od postaw do zachowań.

UWAGI KRYTYCZNE

Uwagi krytyczne dotyczyć będą głównie strony formalnej autoreferatu. Choć jest on napisany płynnie i ciekawie, to ma kilka braków formalnych, takich jak, np.: brak wyszczególnienia tytułu cyklu referatów (jest napisany tą samą wielkością czcionki co śródtytuły i musiałam szukać i potwierdzić w innych dokumentach, że to jest właśnie tytuł osiągnięcia), brak streszczenia (tzw. abstraktu) pokazującego co habilitantka uważa za swoje główne autorskie osiągnięcie przedstawione do oceny (coś na podobieństwo takiego podsumowania jest dopiero na końcu autoreferatu w podrozdziale „główny wkład naukowy”), spis artykułów składających się na cykl ukryty gdzieś pod koniec autoreferatu zamiast na początku, brak numeracji stron. Praca zaczyna się od zdania „Celem mojej pracy naukowej jest lepsze zrozumienie zjawiska ekstremizmu politycznego...” natomiast brak tu odniesienia do osiągnięcia: nie wiadomo czy to cele pracy naukowej od czasów studiów, czy od czasów doktoranckich, czy po doktoracie.

Te braki utrudniały odbiór i ocenę osiągnięcia pod kątem tego, które fragmenty pracy habilitantki i w jakim zakresie są osiągnięciem przedstawionym do habilitacji, a gdzie mamy do czynienia jedynie ze wstępem do omawiania osiągnięcia, umiejscawiającym go w szerszym kontekście.

Jednocześnie trzeba docenić klarowność opisu osiągnięcia w takich aspektach, jak np. wypunktowywanie przez habilitantkę luk we wcześniejszych badaniach i podsumowywanie, dlaczego jej badania w danym obszarze były ważne. Warto też podkreślić, iż dr Jaśko pisze bardzo ciekawie i klarownie, a jej prace czyta się z przyjemnością.

KONKLUZJA

Artykuły przedstawione przez dr Katarzynę Jaśko jako osiągnięcie habilitacyjne wnoszą ważny i znaczny wkład w rozwój psychologii.

3. RECENZJA I OCENA AKTYWNOŚCI NAUKOWEJ

o którym mówi art. 219 ust. 1 pkt 3 *Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*

Z przedstawionego dorobku wynika, że po doktoracie dr Katarzyna Jaśko jest autorką lub współautorką 8 rozdziałów w monografiach zbiorowych (w tym w 2 jako jedyna autorka) oraz 32 artykułów w czasopismach zagranicznych (w tym 1 to odpowiedź na komentarze do wcześniejszego artykułu) i 1 w czasopiśmie polskim.

Warto podkreślić, że artykuły przedstawione przez habilitantkę jako dorobek dodatkowy również oceniam jako mające ważny wkład w naukę. Są to artykuły na temat potrzeby domknięcia, reakcji na niepewność, motywacji epistemicznej oraz zaangażowania zawodowego kobiet i mężczyzn w obszarze STEM (z ciekawymi różnicami na temat atrybucji sukcesu).

Dr Katarzyna Jaśko ma jak na doktora imponujące wskaźniki naukometryczne: 1597 cytowań (Google Scholar bez autocytowań) i Indeks Hirscha: 20 (Google Scholar). Można zaryzykować twierdzenie, że habilitantka mogła już wcześniej starać się o awans naukowy na

podstawie mniejszej liczby publikacji. Jej dorobek znacznie wykracza poza to, co jest wymagane do awansu.

Habilitantka do czasu uzyskania doktoratu wygłosiła 19 wykładów na zaproszenie (w tym 5 na temat otwartej nauki) i 38 prezentacji (oraz 2 postery) na konferencjach (w większości międzynarodowych, poza 5 zjazdami Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Społecznej) i podczas różnorodnych wydarzeń, takich jak warsztaty i *small group meetings*.

Dr Katarzyna Jaśko może pochwalić się także dużą aktywnością grantową: kieruje lub kierowała 7 grantami (w tym grantami NCN OPUS, GRIEG, NAWA i SONATA), a w kolejnych 7 pełniła rolę wykonawczynie lub konsultantki (w tym w projektach finansowanych przez amerykański The Office of Naval Research; kierownik: Arie Kruglanski).

Należy do 3 organizacji międzynarodowych (*European Association of Social Psychology*, *Society for Experimental Social Psychology*, *Society for Improvement of Psychological Science*) oraz *Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Społecznej*.

Wykazała się też ważną działalnością organizacyjną - współorganizowała pięć międzynarodowych konferencji (w tym tzw. *small meetings*) oraz doroczną konferencję Polskiego Stowarzyszenia Psychologii Społecznej (PSPS).

Habilitantka otrzymała także liczne nagrody za swoją pracę naukową: dwukrotnie otrzymała nagrody Rektora UJ za osiągnięcia naukowe w 2021 (II stopnia) i 2019 (III stopnia), w latach 2015-18 pobierała Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnych młodych naukowców, a w 2020 roku otrzymała Nagrodę Naukową tygodnika „Polityka”.

Od 2022 roku dr Katarzyna Jaśko jest też Redaktorką Naczelną *Social Psychological Bulletin* (z Katarzyną Cantarero i Moniką Wróbel). Bierze także udział w Komitecie przyznającym Nagrodę im. Solomona Ascha dla młodych badaczy w tym czasopiśmie.

Brak danych na temat aktywności recenzenckiej, ale na podstawie poprzedniego akapitu można domniemywać, że taka istnieje, tylko nie została wyszczególniona.

Warto podkreślić, że dr Jaśko aktywnie działa na rzecz otwartej nauki, poprzez publikacje i wykłady (5), także dla społeczności pozaakademickiej (m.in. prowadzenie podcastu o otwartej nauce). Zajmuje się też popularyzacją wiedzy o aktywizmie (monografia współautorska,

warsztaty, prezentacje i badania zamówione, m.in. przez Greenpeace Polska, Akcja Demokracja, Europejskie Centrum Solidarności).

Habilitantka zajmuje się też dydaktyką (brak informacji gdzie, ale zakładam że w miejscu pracy tzn. na UJ), zarówno po polsku jak i po angielsku. W latach 2020-21 była ko-promotorką dwóch doktoratów (nie ma informacji czy obronionych). W latach 2019-2021 prowadziła seminarium magisterskie, ale brak bliższych informacji, np. czy są jacyś obronieni magistranci (i ilu).

Konkludując można uznać, że dr Katarzyna Jaśko wykazuje się dużą i istotną aktywnością naukową zarówno na forum krajowym, jak i międzynarodowym.

4. KONKLUZJA KOŃCOWA

Na podstawie przeprowadzonej powyżej analizy stwierdzam, że dorobek dr Katarzyny Jaśko, uzyskany po otrzymaniu stopnia naukowego doktora, **spełnia kryteria** określone w art. 219 *Ustawy z dn. 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*. Przedstawiony cykl artykułów **stanowi znaczny wkład w rozwój psychologii**, a dr Katarzyna Jaśko **wykazuje się istotną aktywnością naukową**. Tym samym **wnioskuję o dopuszczenie** dr Katarzyny Jaśko do dalszych kroków postępowania habilitacyjnego.

dr hab. Katarzyna Hamer-den Heyer, prof. IP PAN
Instytut Psychologii PAN, Warszawa